

LITTEET

UNKARI 1945–1995

1945

- 20.1. Tulitaukosopimus
- 17.3. Asetus maareformista
- 4.11. Parlamenttivaalit
- 15.11. Zoltán Tildyn (FKGP) hallitus
- 29.12. Asetus Saksan kansalaisten siirrosta

1946

- 1.2. Tasavalta, Zoltán Tildy presidentiksi
- 4.2. Ferenc Nagyin (FKGP) hallitus
- 26.6. Kaivosten valtiollistaminen
- 1.8. Uusi valuutta forintti
- 1.10. MKP:n kolmas kongressi
- 28.11. Suurimpien teollisuuslaitosten valtiollistaminen

1947

- 10.2. Pariisin rauhan allekirjoitus
- 25.2. Béla Kovácsin pidätys
- 31.5. Ferenc Nagyin eroaminen ja emigraatio
- 1.8. Kolmivuotissuunnitelma alkaa
- 31.8. Parlamenttivaalit
- 24.9. Lajos Dinnyésin (FKGP) hallitus
- 21.11. Pankkien valtiollistaminen

1948

- 10.2. Yhteistyösopimus Neuvostoliiton kanssa
- 29.4. Yli 100 hengen tehtaiden valtiollistaminen
- 12.6.- MDP:n perustaminen
- 16.6. Laki kirkkojen koulujen valtiollistamisesta
- 3.8. Árpád Szakasits presidentiksi
- 6.9. ÁVH:n perustaminen
- 10.12. István Dobin (FKGP) hallitus

1949

- 20.1. SEV
- 1.2. Kansanrintaman perustaminen
- 8.2. Kardinaali Mindszentyn tuomitseminen
- 15.3. Itsenäisyysrintama kansanrintamaksi
- 15.5. Parlamenttivaalit kansanrintaman listalla
- 18.8. Unkarin Kansantasavallan perustuslain hyväksyminen
- 24.9. Tuomio László Rajkin oikeudenkäynnissä
- 28.12. Yli 10 hengen tehtaiden valtiollistaminen

1950

- 1.1. Viisivuotissuunnitelma alkaa
- 20.1. MDP:n päätös työkilpailusta
- 24.4. Arpád Szakasitsin ero ja pidätys
- 8.5. Sándor Rónai puhemiesten neuvoston puheenjohtajaksi
- 11.5. Laki paikallisneuvostoista
- 30.8. Hallituksen ja piispaistuimen sopimus yhteistyöstä
- 22.10. Neuvostojen vaalit

1951

- 25.2.- MDP:n toinen kongressi
- 18.5. Valtion kirkkoasioiden virasto perustetaan
- 17.6. Asetus väestönsiirrosta
- 28.6. Kalocsan arkkipiispa József Gröszin tuomio
- 21.7. Katolinen piispakunta vannoo valan perustuslaille

1952

- 17.2. Asetus kiinteistöjen valtiollistamisesta
- 14.8. Mátyás Rákosi pääministeriksi,
István Dobi puhemiesneuvoston puheenjohtajaksi

1953

- 20.1. NL:n lausunto Unkarin sotakorvausten suorittamisesta
- 17.5. Parlamenttivaalit
- 4.7. Imre Nagyin hallitus
- 25.7. Puhemiesneuvosto ilmoittaa yleisestä armahduksesta
- 26.7. Asetus internoinnin ja väestönsiirron lopettamisesta

1954

- 24.5.-
23.10. MDP:n neljäs kongressi
Isänmaallinen kansanrintama perustetaan

1955

- 14.4. Keskusjohto erottaa Imre Nagyin tehtävistään
18.4. András Hegedüksen hallitus
11.5.-
14.12. Varsovan liitto perustetaan
Unkari liittyy YK:on

1956

- 18.7. Ernő Gerő puolueen ensimmäiseksi sihteeriksi
6.10. László Rajkin ja kumppaneiden hautaaminen uudelleen
16.10. MEFESZ perustetaan uudelleen
23.10. Mielenosoitus Budapestissa
24.10. Imre Nagyin hallitus
25.10. Parlamentin aukion verilöyly, János Kádár korvaa Ernő Gerőn
26.10. Imre Nagyin hallituksen järjestäminen uudelleen
28.10. Tulkinta kansallisesta liikkeestä, Kossuth-vaakuna, 15.3. juhlapäiväksi ÁVH:n lakkauttaminen, Unkarin kysymys YK:ssa
30.10. Hyökkäys puoluetaloon, MDP:n hajottaminen, yksipuoluejärjestelmän lopettaminen
31.10. Imre Nagyin koalitiollahituksen perustaminen, Hruštševin määräys väliintulosta, MSZMP:n perustaminen
1.11. Nagyin ilmoitus erosta Varsovan liitosta
4.11. Toisen neuvostointervention alku, Kádárin hallituksen perustaminen
7.11. Kádárin hallituksen virkaan astuminen
14.11. Budapestin keskustyöläisneuvoston perustaminen
22.11. Imre Nagy jättää Jugoslavian lähetystön
2.12.-
9.12. Väliaikainen keskuskomitea kokoontuu
Budapestin keskustyöläisneuvoston lakkauttaminen
11.12. Sotatilalaki

1957

- 13.1. Pikatuomioistuinten järjestäminen
- 18.1.- Kirjailijaliiton ja lehtimiesliiton viraltapano väliaikaisesti
- 19.2. Työläisvartioston perustaminen
- 21.3. KISZ:n perustaminen
- 9.5. Parlamentin kokoontuminen ja vaakunamuutos
- 27.5. Sopimus neuvostojoukkojen väliaikaisesta läsnäolosta
- 15.6. Kansantuomioistuinneuvoston perustaminen
- 17.11. Työläisneuvostojen lakkauttaminen

1958

- 28.1. Ferenc Münnichin hallitus
- 16.6. Imre Nagyin, Pál Maléterin ja Miklós Gimesin kuolemantuomioiden pano täytäntöön
- 16.11. Parlamentin ja neuvostojen vaalit

1959

- 19.3. Asetus maataloustuotanto-osuuskunnista
- 2.6. Valtion kirkkoasioiden viraston järjestäminen
- 25.9. Unkarin kirjailijaliiton uusiminen
- 30.11- MSZMP:n seitsemäs kongressi

1960

- 1.4. Osittainen armahdus

1961

- 19.2. Keskuskomitea lausunto sosialististen olosuhteiden tulosta hallitseviksi maataloudessa
- 13.9. János Kádárin hallitus

1962

- 14.8.- Päätös konseptio-oikeudenkäyntien mitätöimisestä
- 20.11.- MSZMP:n kahdeksas kongressi: ”Unkarissa on asetettu sosialismin perusteet”
- 20.12. Unkarin kysymys pois YK:n päiväjärjestyksestä

1963

- 24.2. Parlamentti- ja neuvostovaalit
22.3. Yleinen armahdus
1.7. YK:n pääsihteeri vierailee Unkarissa

1964

- 15.9. Unkarin ja Vatikaanin sopimus

1965

- 30.6. Gyula Kállain hallitus

1966

- 25.5.- Päätös talousmekanismin reformista
11.11. Uusi vaalilaki
28.11.- MSZMP:n yhdeksäs kongressi

1967

- 19.3. Parlamentti- ja neuvostovaalit
14.4. Jenő Fockin hallitus
12.6. Unkari katkaisee diplomaattisuhteet Israeliin
29.9. Laki maataloustuotanto-osuuskunnista,
maanomistuksesta ja maankäytön kehittämisestä

1968

- 1.1. NEM, uusi kuluttajahintajärjestelmä
21.8. Unkari osallistuu Tšekkoslovakian miehitykseen

1970

- 2.4. Uusi itä-länsi -metrolinja Budapestiin
22.4. Tiszaszederkény nimetään Leninvárosiksi
3.10. Laki vaalioikeuden muokkaamisesta
23.11. MSZMP:n kymmenes kongressi

1971

- 25.4. Parlamentti- ja neuvostovaalit
27.7.- SEV:n ohjelma työnjaosta
28.9. Sopimus Vatikaanin kanssa, Mindszenty poistuu
USA:n lähetystöstä ja jättää Unkarin

1972

- 19.4. Perustuslain muutos
14.11. Päätös reformin muuttamisesta sosialismin arvojen puolustukseksi (1968 reformin jäädyttämisestä)
21.11. Päätös puolueen ”sosiaalisen koostumuksen ja kaaderipolitiikan” parantamisesta

1973

- 19.3.- MSZMP:n kultturipoliittisen ammattiseuran päätös ”antimarxistista, oikeistolaista, revisionistista”
Lukács-koulukuntaa vastaan
20.12. Diplomaattisuhteet Saksan liittotasavaltaan

1974

- 14.2. Ministerineuvoston päätös Bösin-Nagymarosin (Tonavan) padon rakentamisesta

1975

- 17.3.- MSZMP:n yhdestoista kongressi: ”Unkari rakentaa kehittynyttä sosialismia”
15.5. György Lázárin hallitus
15.6. Parlamenttivaalit

1976

- 10.2. Päätös yksityispalsta- ja aputalouden kehittämisestä
15.12. Päätös ”sosialistisesta työkilpailusta”

1977

- 6.1. 34 allekirjoittajan kehoitus Charta 77:n tukemiseen
15.6. Kádárin ja Ceausescun tuloksettomat neuvottelut

1978

- 6.1. USA palauttaa Pyhän Tapanin kruunun

1980

- 24.3.- MSZMP:n kahdestoista kongressi: ”Sosialistisia yhteiskunta- ja tuotantosuhteita on vahvistettava”
26.5. Ensimmäisen unkarilaisen avaruuslentäjän, Bertalan Farkasin lento
8.6. Parlamentti- ja neuvostovaalit

1983

- 12.4.- Keskuskomitea luonnehtii tarvetta suuriin ponnistuksiin taloustasapainon säilyttämiseksi
22.12. Uusi vaalilaki

1984

- 17.4. Päätös talousreformin kehittämisestä
16.5. Unkari liittyy Los Angelesin olympialaisten boikottiin

1985

- 8.3. Uusi vaalilaki pakollisesta useammasta ehdokkaasta
25.3. MSZMP:n 13. kongressi
8.6. Parlamentti- ja neuvostovaalit

1986

10. Tutkielma *Fordulat és reform* (Käännös ja reformi) ilmestyy
29.11. Kirjailijaliitto poistaa puolueen jäsenet johdosta

1987

- 25.6. Károly Grószin hallitus
27.9. Lakitelekin tapaaminen

1988

3. Uusi Maaliskuun Rintama
30.3. Fidesz
9.4. Neljän reformistin sulkeminen MSZMP:n ulkopuolelle
1.5. Vapaiden Aloitteiden Verkosto
14.5. TDDSZ
20.5.- Károly Grósz MSZMP:n pääsihteeriksi, János Kádár puheenjohtajaksi

- 6.6. TIB
- 16.6. Mielenosoitus Imre Nagyin rehabilitoimiseksi
- 3.9. MDF muuttuu riippumattomaksi yhteiskunnalliseksi järjestöksi
- 12.9. Mielenosoitus Bős-Nagymarosin patohanketta vastaan
- 29.10. Julkisuusklubi
- 13.11. SZDSZ
- 18.11. FKGP aloittaa toimintansa
- 24.11. Miklós Némethin hallitus

1989

- 11.1. Kokoontumis- ja yhdistymislaki
- 28.1. Imre Pozsgayn julistus kansannoususta
- 11.2. MSZMP irtautuu yksipuoluejärjestelmästä
- 22.3. Opposition pyöreä pöytä
- 2.4. KDNP:n syntyminen uudelleen
- 8.5. János Kádárin ero
- 13.6. Kansallisen pyöreän pöydän neuvottelujen alku
- 16.6. Imre Nagyin ja kumppaneiden hautaaminen uudelleen
- 6.7. Imre Nagyin rehabilitointi, János Kádárin kuolema
- 10.9. Itävallan raja auki itäsaksalaisille pakolaisille
- 18.9. MSZMP:n ja opposition perussopimus
- 5.10.- MSZMP:n kongressi, MSZP:n syntyminen
- 23.10. Tasavallan julistaminen
- 26.11. Kansanäänestys

1990

- 25.3. Parlamenttivaalien ensimmäinen kierros
- 23.5. József Antallin (MDF) hallitus
- 3.8. Árpád Göncz presidentiksi
- 30.9. Paikallisvaalit
- 26.10. Taksibarrikadi
- 6.11. Unkari Euroopan neuvostoon

1991

- 10.1. Aseiden ja ammusten toimittaminen Kroatiaan paljastuu
- 15.2. Visegrádin kokous
- 19.6. Viimeinen neuvostosotilas vetäytyy Unkarista
- 26.6. Ensimmäinen korvauslaki 8.6.1949 jälkeen tapahtuneista omaisuuden loukkauksista
- 10.7. Kirkkojen omaisuus palautetaan: kiinteistöt, tontit ja hautausmaat mutta ei peltoja ja vuokrataloja
- 16.8.- Paavi Unkarissa
- 5.9. Imre Kónyan tutkielma: muutosta nopeutettava ja menneisyyden vääryydet korjattava
- 9. Demokraattinen kartta
- 23.10. 1956 vallankumouksen ja vapaussodan 35-vuotisjuhlat
- 4.11. Lex Zétényi läpi parlamentissa: joistakin vanhentuneista rikoksista voidaan rangaista takautuvasti (perustuslakituomioistuin hylkäsi 3.92)

1992

- 1.1. Unkari YK:n turvallisuusneuvostoon
- 6.2. Yhteistyösopimus Saksan kanssa
- 15.3. Mielenosoittajat televisiorakennuksen edessä
- 8.5. Presidentin ja pääministerin kirjeenvaihto puuttumisesta radion ja television johdon toimivalta alkaa
- 12.5. Korvauslaki aikarajalla 11.3.1939.
- 23.6. Neljäs korvauslaki
- 20.8. István Csurkan pamfletti
- 9.- Tuki- ja vastamielenosoituksia radiolle ja televisiolle, patsassiirot
- 10.- Tutkimuspyyntöjä 1956 tehdyistä rikoksista
- 23.10. Äärioikeisto Kossuth aukiolla, presidentti keskeyttää puheensa; oikeusministeri: syksyllä 1956 oli sota
- 11.11. Jeltsin Unkarissa

1993

- 6.1. Radion ja television johto luopuu tehtävistään
16.2. Laki 1956 vallankumouksen ja vapaussodan aikana
tehdyistä sotarikoksista ja rikoksista ihmiskuntaa
vastaan (perustuslakituomioistuin hylkäsi 10.93)
6.- MDF:n ja csurkalaisten tiet eroavat, MIÉP perustetaan
4.9. Horthyn hautaaminen uudelleen
10.- Laki 1956 lokakuun vallankumouksen ja vapaus-
sodan aikana tehtyihin rikoksiin liittyvistä toimenpiteistä
22.10. Presidentti allekirjoittaa uusitun 1956 rikoslain
11.- Oikeusministeriön tutkimus ”yhteislaukauksista” 1956
12.12. Pääministeri József Antall kuoli
21.12. Uusi pääministeri Péter Boross

1994

- 8.2. Sopimus rauhankumppanuudesta NATO:n kanssa
4.3. Radiosta erotetaan 129, työtuomioistuimen mukaan
laittomasti
8.3. Agenttilaki
29.5. Sosialistipuolue voittaa vaalien toisella kierroksella
54% paikoista
24.6. Gyula Hornin (MSZP) hallitus

1995

- 31.1. Ensimmäiset tuomiot Salgótarjánin 1956
oikeudenkäynnissä
12.3. Valtiovarainministeri Lajos Bokrosin säästöpaketti
22.10.- Hallituksen vastaisia mielenosoituksia juhlapäivän
yhteydessä